Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η κοινωνική καινοτομία ως νέο εργαλείο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κοινωνίας»

(2017/C 306/06)

Εισηγητής: ο κ. Marcelle Hendrickx (NL/ALDE), δημοτικός σύμβουλος Tilburg

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

Γενικές παρατηρήσεις

1. Διαπιστώνει ότι η Ευρώπη αντιμετωπίζει μείζονες κοινωνικές προκλήσεις: οι άνθρωποι είναι αβέβαιοι για το μέλλον τους, το ποσοστό ανεργίας εξακολουθεί να είναι υψηλότερο από ό,τι πριν από τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση, ειδικά στην περίπτωση του ποσοστού απασχόλησης των νέων, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής γίνονται ολοένα και πιο εμφανείς, ο πληθυσμός γηράσκει και η άφιξη προσφύγων, αιτούντων άσυλο και μεταναστών φέρνει την τοπική και την περιφερειακή διοίκηση αντιμέτωπες με νέα ζητήματα.

2. Η ΕτΠ βλέπει την κοινωνία να αλλάζει. Σήμερα, οι πολίτες έχουν υψηλότερα επίπεδα απαιτήσεων, σύμφωνα με τις ανώτερες δεξιότητές τους· ως εκ τούτου, ολοένα και συχνότερα, επιθυμούν να καθορίζουν οι ίδιοι την πορεία της ζωής τους, να βελτιώσουν τα πρότυπα της ποιότητας διαβίωσης και να συμμετέχουν περισσότερο στη διαδικασία αντιμετώπισης των σημαντικών κοινωνικών ζητημάτων. Ταυτόχρονα, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές γνωρίζουν ότι τα συμφέροντα των πολιτών μπορεί να ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό.

3. Επιπλέον, η πολυπλοκότητα των κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε αυξάνεται: αυτές οι προκλήσεις δεν παγιδεύονται σε πολιτικά πλαίσια, δεν σέβονται τα διοικητικά όρια και ξεπερνούν τις περιόδους διοικητικής διαχείρισης. Απαιτούν άμεση δράση και μια μακροσκοπική προοπτική/αντιμετώπιση, σε συνδυασμό με μια ουσιαστική αλλαγή προτύπου όσον αφορά την κοινωνική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ, μεταξύ άλλων στην περίπτωση της ΟΝΕ, με στόχο την προσέγγιση του συνόλου των πολιτών και την ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των λαών και των κρατών μελών.

4. Ταυτόχρονα, μειώνονται οι πόροι που διαθέτουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές για να αντιμετωπίσουν αυτές τις νέες και περίπλοκες προκλήσεις σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο κοινωνικό περιβάλλον και, συνεπώς, η όποια παρέμβαση στο πεδίο αυτό θα απαιτήσει αντικειμενικό, ρεαλιστικό και αποτελεσματικό συνδυασμό μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης.

5. Η ΕτΠ επισημαίνει τους περιορισμούς που θέτει η τρέχουσα προσέγγιση και τα μέσα πολιτικής όσον αφορά τη διαμόρφωση λύσεων για τις κοινωνικές προκλήσεις του σήμερα. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν και ευκαιρίες για μια εκσυγχρονιστική και καινοτόμο Ευρώπη.

6. Η ΕτΠ διαβλέπει ότι η κοινωνική καινοτομία αποτελεί ευκαιρία, με τη συμμετοχή του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και τρίτων τομέων για την αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων της κοινωνίας και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευρωπαίων πολιτών. Τα καινοτόμα από κοινωνική άποψη έργα έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο στην κοινωνία —και στην οικονομία γενικότερα— όταν συνδυάζονται με τεχνολογική υποστήριξη, γιατί έτσι προσφέρουν καλύτερες λύσεις για τους Ευρωπαίους συμπολίτες μας.

Χαρακτηριστικά της κοινωνικής καινοτομίας

7. Η ΕτΠ συμφωνεί με τον ορισμό της κοινωνικής καινοτομίας ως νέες ιδέες (προϊόντα, υπηρεσίες και μοντέλα) που πληρούν ταυτόχρονα τις κοινωνικές ανάγκες (πιο αποτελεσματικά από ό,τι εναλλακτικές λύσεις) και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις και συνεργασίες ([1]).

8. Η κοινωνική καινοτομία μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την αντιμετώπιση όλων των κοινωνικών προκλήσεων. Αυτό ισχύει π.χ. για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, για την προώθηση της φροντίδας και της αυτονομίας των ηλικιωμένων ατόμων, για την ένταξη ατόμων που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες ένταξης στην αγορά εργασίας, και για την αναζωογόνηση των πιο απόκεντρων περιοχών, των περιοχών που καλούνται να αντιμετωπίσουν διάφορες δημογραφικές προκλήσεις και των μειονεκτουσών αστικών περιοχών.

([1]) Παροχή δυνατοτήτων στους πολίτες και προώθηση αλλαγών: η κοινωνική καινοτομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, BEPA (Bureau of European Policy Advisers/Σώμα συμβούλων ευρωπαϊκής πολιτικής) — 2011.

9. Η ΕτΠ πιστεύει ότι χαρακτηριστικά της κοινωνικής καινοτομίας είναι μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, με την από κοινού αναζήτηση λύσεων κοντά στους πολίτες ([2]), με την προσφορά εξατομικευμένων λύσεων, νέων δεσμών, και με τη συνεργασία μεταξύ δημόσιων αρχών, επιχειρήσεων, ερευνητικών ιδρυμάτων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και εκπροσώπησης των συμφερόντων αυτών ([3]).

10. Η ΕτΠ θα ήθελε να αναφέρει τις ομάδες καταναλωτών ως ένα καλό παράδειγμα προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή. Οι ομάδες καταναλωτών παρέχουν ένα σημείο επαφής με τους καταναλωτές που είναι εξοικειωμένοι με ορισμένες υπηρεσίες. Οι ομάδες καταναλωτών ενδείκνυνται για τη συλλογή των παρατηρήσεων των πελατών (για παράδειγμα, οι εμπειρίες των χρηστών), την ανάπτυξη υπηρεσιών και προϊόντων καθώς και για την έκφραση και δοκιμή νέων ιδεών (από τη βάση προς την κορυφή). Οι ομάδες καταναλωτών προάγουν τη συμμετοχή και παρέχουν στους πελάτες μια πραγματική ευκαιρία επιρροής.

11. Η κοινωνική καινοτομία είναι ένας άλλος τρόπος εργασίας για τις δημόσιες αρχές. Ζητεί από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να τηρούν ανοικτή στάση απέναντι σε πρωτοβουλίες και ιδέες των πολιτών, των επιχειρήσεων, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών. Είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό ότι για πολλά ερωτήματα η απάντηση δεν μπορεί να βρεθεί μόνο από τις δημόσιες αρχές. Ωστόσο, ανοικτή στάση δεν σημαίνει παθητική στάση. Η προαγωγή της κοινωνικής καινοτομίας απαιτεί συχνά την ηγεσία και τον συντονισμό των τοπικών αρχών σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων, τη σύνδεση των ενδιαφερόμενων μερών, τη δημιουργία καινοτόμων οικοσυστημάτων, την προώθηση καλών πρωτοβουλιών των πολιτών και των τοπικών κοινοτήτων, τη δημιουργία ευέλικτων νομικών πλαισίων, την εξασφάλιση της ανταλλαγής γνώσεων και την ενθάρρυνση του διαλόγου.

12. Η ΕτΠ συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι η ΕΕ πρέπει να αποφέρει απτά αποτελέσματα που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ανησυχίες των πολιτών της. Υποστηρίζοντας και διευκολύνοντας την κοινωνική καινοτομία κατά την ανάπτυξη πολιτικής και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, θα επιτύχουμε λύσεις που θα είναι καλύτερες και θα χαίρουν μεγαλύτερης στήριξης.

13. Η στήριξη των πολιτών είναι σημαντική σε μια εποχή στην οποία η εμπιστοσύνη στους θεσμούς της δημοκρατίας τελεί υπό πίεση. Η κοινωνική καινοτομία ξεκινά από τους πολίτες και τις τοπικές κοινότητες. Αυτό ισχύει από τη διαβούλευση με τους πολίτες ώστε να εντοπιστούν οι ανάγκες της κοινωνίας μέχρι τον εντοπισμό των λύσεων και της υλοποίησής τους μέσα από μια διαδικασία ενσωμάτωσης, ανταλλαγής, συνυπευθυνότητας, αμοιβαιότητας, καθώς και με τη δημιουργία δικτύων πολλαπλών ενδιαφερόμενων φορέων. Αυτή η διάσταση θα πρέπει να ενσωματωθεί στην εδαφική διάσταση, όσο το δυνατόν πλησιέστερα στις ανάγκες των μεμονωμένων ατόμων, των οικογενειών και της κοινότητας

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων, άρση των εμποδίων

14. Χαιρετίζει την αναγνώριση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της κοινωνικής καινοτομίας — ιδίως του δυναμικού της Πύλης για την Κοινωνική Καινοτομία και του ετήσιου Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού Κοινωνικής Καινοτομίας. Η ΕτΠ τονίζει ότι η κοινωνική καινοτομία δεν αφορά μόνο την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η κοινωνική καινοτομία ως μέσο που πρέπει να εφαρμοστεί σε διάφορους τομείς πολιτικής, μεταξύ των οποίων η καταπολέμηση της φτώχειας και της οικονομικής περιθωριοποίησης, και το οποίο μπορεί να οδηγήσει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευρωπαίων πολιτών.

15. Πράγματι, τα επιτυχημένα έργα κοινωνικής καινοτομίας εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης και αλληλεγγύης και της δημιουργίας ανάπτυξης και θέσεων εργασίας. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ τονίζει την ανάγκη να ενσωματωθεί η κοινωνική καινοτομία στις τοπικές και τις περιφερειακές στρατηγικές ανάπτυξης.

16. Επιπλέον, η κοινωνική καινοτομία οδηγεί στη βελτίωση της καινοτομίας εν γένει. Οι τεχνολογικές εξελίξεις συντελούνται όλο και πιο γρήγορα. Τάσεις όπως η ψηφιοποίηση και η αυτοματοποίηση αναδιαμορφώνουν με θεμελιώδη τρόπο την αγορά εργασίας και την ευρύτερη οικονομία στις πόλεις και τις περιφέρειες: από τη μία πλευρά εξαφανίζονται θέσεις εργασίας μέσω της αυτοματοποίησης και της ρομποτικής, ενώ, από την άλλη, θα προκύψουν άλλες νέες θέσεις εργασίας σε αντάλλαγμα, τα *big data* (μαζικά δεδομένα) αγγίζουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής των πολιτών και δεν είναι όλοι σε θέση να παρακολουθήσουν και να εξοικειωθούν με τις εξελίξεις στην τεχνολογία. Οι κοινωνικές καινοτομίες μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινωνιών μας. Κατά την άποψη της ΕτΠ, υπάρχουν σε όλη την ΕΕ ορισμένα καλά παραδείγματα κοινωνικών καινοτομιών που εφαρμόζονται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ([4]).

([2]) Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δέσμη μέτρων της ΕΕ για τις κοινωνικές επενδύσεις», CDR1999-2013_00_00_TRA_AC.

([3]) Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των πόλεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση», COR-2013-06902.

([4]) Για παράδειγμα, η πρωτοβουλία Proeftuin Dementie (Dementia Testbed — πιλοτικό πρόγραμμα για την άνοια) στο Tilburg, Κάτω Χώρες. Σε αυτό συνεργάζονται επιχειρήσεις, ιδρύματα γνώσης και εκπαίδευσης, νοσοκόμοι, ασθενείς και οι οικογένειες αυτών με σκοπό να μπορούν οι ασθενείς να ζουν στο σπίτι τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με πιο ευχάριστο τρόπο. Οι τεχνικές καινοτομίες που εφαρμόζονται έχουν αναπτυχθεί μαζί με αυτές τις διάφορες ομάδες.

17. Θα χανόταν μια ευκαιρία αν οι επιτυχημένες κοινωνικές καινοτομίες δεν διαδίδονταν και παρέμεναν τοπικά περιορισμένες. Οι καινοτομίες συχνά ξεκινούν σε τοπική και μικρή κλίμακα, μπορεί όμως να αποδειχτούν πολύτιμες και να επωφελείς για όλους τους πολίτες στην Ευρώπη. Προκειμένου να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό της κοινωνικής καινοτομίας, χρειάζεται ένα περιβάλλον που να επιτρέπει την κλιμάκωση και τη διάδοση.

18. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα ορθών πρακτικών κοινωνικής καινοτομίας που βοηθούν τόσο γυναίκες όσο και ανηλίκους σε κατάσταση κινδύνου. Οι πρακτικές αυτές θα πρέπει να αξιοποιηθούν, ώστε να μπορέσουν να διαδοθούν πανευρωπαϊκά στους πολίτες που βρίσκονται σε τέτοιες καταστάσεις, με την παροχή χρηματοδότησης μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

19. Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό κοινωνικής καινοτομίας, χρειάζεται απλούστευση και μείωση του διοικητικού φόρτου της πολιτικής για τη συνοχή. Η σημερινή πολυπλοκότητα και η έκταση του πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων αποτρέπουν τους ενδιαφερόμενους αιτούντες. Η ΕτΠ έχει επανειλημμένα ζητήσει από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να μεριμνήσουν για την πραγματική απλούστευση της νομοθετικής δέσμης για την πολιτική συνοχής ([5]).

20. Η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής δυσχεραίνει την εργαλειακή χρήση της κοινωνικής καινοτομίας. Τα έργα μικρής κλίμακας, η συμμετοχή μικρών και μη παραδοσιακών εταίρων και η μη συμπερίληψη της κοινωνικής καινοτομίας ως κριτηρίου σε περίπτωση αίτησης για ευρωπαϊκή χρηματοδότηση παρεμποδίζει την χρηματοδότηση έργων κοινωνικής καινοτομίας από την ΕΕ.

21. Ως εκ τούτου, δεν είναι όλα τα ευρωπαϊκά ταμεία και προγράμματα κατάλληλα για τις κοινωνικές καινοτομίες. Όπως και στην περίπτωση των τεχνολογικών καινοτομιών, οι κοινωνικές καινοτομίες χρειάζονται χώρο για πειραματισμό και προθυμία για την αποδοχή τυχόν αποτυχίας καινοτομιών που δοκιμάζονται.

22. Η κοινωνική καινοτομία μπορεί να προωθηθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της κοινωνικής οικονομίας. Η ΕτΠ επισημαίνει στο πλαίσιο αυτό ότι οι πρωτοβουλίες της κοινωνικής οικονομίας, καθότι βασίζονται στη συνεργασία και τη συμμετοχή των πολιτών που αποτελούν μέλη τοπικών κοινοτήτων, συμβάλλουν στην ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και στην αύξηση της εμπιστοσύνης σε ολόκληρη την ΕΕ. Είναι, συνεπώς, ζωτικής σημασίας να υποστηριχθεί η κοινωνική καινοτομία και μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού της κοινωνικής οικονομίας με τη βελτίωση της πρόσβασης των παραγόντων της στα διάφορα μέσα χρηματοδότησης, καθώς και με την εξασφάλιση επαρκών χρηματοδοτικών πόρων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο ([6]).

Καινοτομία έναντι κοινωνικής καινοτομίας

23. Η ΕτΠ αναγνωρίζει τη σημασία που έχει η καινοτομία προκειμένου οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να χαίρουν καλύτερης εκπαίδευσης, να υπάρχουν επαρκείς θέσεις εργασίας, να είναι εφικτή η αντιμετώπιση των σημερινών κοινωνικών προκλήσεων και να διατηρηθούν σε υψηλά επίπεδα η ευημερία και η ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Σε αυτό το πλαίσιο, τονίζει τη σημασία της πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας», προκειμένου η ΕΕ να γίνει πιο φιλική προς την καινοτομία, με αποτέλεσμα να εξασφαλιστεί η ταχύτερη μετατροπή καλών ιδεών σε προϊόντα και υπηρεσίες.

24. Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις διάφορες προσπάθειες που έχουν αναληφθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας στους τομείς του προγράμματος της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI»), τα μοντέλα συνεργατικής οικονομίας, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», τις πλατφόρμες πολιτιστικής ευαισθητοποίησης και τα προγράμματα του μηχανισμού για τις ΜΜΕ.

25. Ωστόσο, η ΕτΠ πιστεύει ότι, μολονότι το πρόγραμμα «EaSI» προτείνει, μεταξύ άλλων, την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας και την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, δεν υπάρχουν ακόμη μηχανισμοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ικανοί να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε αυτές τις κοινές προκλήσεις.

26. Παρά τις προσπάθειες αυτές, η ΕτΠ θεωρεί ότι στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», παρατηρείται μια υπερβολικά μονόπλευρη επικέντρωση του ενδιαφέροντος στην τεχνολογική πλευρά της καινοτομίας και δεν τονίζεται επαρκώς η κοινωνική διάσταση αυτής. Η ΕτΠ τονίζει ότι η κοινωνική και η τεχνολογική καινοτομία αλληλοσυμπληρώνονται και ότι η τόνωση ακριβώς της συμπληρωματικότητας αυτής μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα που θα έχουν σημαντική επίδραση στην κοινωνία.

([5]) Βλ. μεταξύ άλλων τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Απλούστευση των ΕΔΕΤ από τη σκοπιά της τοπικής αυτοδιοίκησης», (COR-2016-00008).

([6]) Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Η σημασία της κοινωνικής οικονομίας για την ανάκτηση της οικονομικής ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της ανεργίας» (COR-2015-01691)

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συστάσεις

27. Οι τρέχουσες κοινωνικές προκλήσεις έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα και, συχνά, αντιμέτωπες με αυτές βρίσκονται οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην Ευρώπη. Η κοινωνική καινοτομία μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την επίτευξη της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής. Εδώ θα ήταν σκόπιμο να αναλάβει η ΕΕ ρόλο τόνωσης, διευκόλυνσης και δημιουργίας δεσμών.

28. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όταν χαράσσει την πολιτική της, να συνεκτιμά ρητώς τη δυνατότητα εφαρμογής αυτής σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτό συνάδει με την εφαρμογή του αστικού θεματολογίου της ΕΕ, όπου η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα αστικά κέντρα καταγράφουν τη δυνατότητα υλοποίησης των πολιτικών και της νομοθεσίας της ΕΕ σε τοπικό επίπεδο. Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό για τα έργα κοινωνικής καινοτομίας, τα οποία συχνά στηρίζονται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές καθ' όλη τη διαδικασία καινοτομίας (ανάδυση, πειραματισμός, διάδοση και αξιολόγηση).

29. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναγνωρίσει και να εφαρμόσει την κοινωνική καινοτομία ως εργαλείο για την αντιμετώπιση ενός ευρέος φάσματος κοινωνικών προκλήσεων και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της

30. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη της κοινωνικής καινοτομίας, στην ανταλλαγή γνώσεων και στη διάδοση ορθών πρακτικών, για παράδειγμα εκείνων που έχουν αναπτυχθεί από τις οντότητες κοινωνικής οικονομίας, και θα πρέπει να εξασφαλίσει την υιοθέτηση πολιτικών, μεταξύ άλλων στον τομέα της υγείας, της κοινωνίας, της κατοικίας και της ενεργού αναζήτησης εργασίας, που θα προωθούν την κοινωνική καινοτομία στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, στηρίζοντας, ταυτοχρόνως, τη δημιουργία μιας γνήσιας ευρωπαϊκής κοινότητας κοινωνικής καινοτομίας

31. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να άρει τους περιορισμούς που αναφέρθηκαν, να συμπεριλάβει την κοινωνική καινοτομία στα απαιτούμενα κριτήρια κατά την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης με κονδύλια της ΕΕ, να επιτρέψει την πρόσβαση σε κονδύλια και προγράμματα σε μη παραδοσιακούς οργανισμούς ή ομάδες και να προσφέρει περιθώρια πειραματισμού με τρόπο που να επιτρέπει την αποδοχή μιας ενδεχόμενης αποτυχίας ενός πειράματος.

32. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει διαδικασία παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων -με βάση σαφείς δείκτες- καθώς και μία αξιολόγηση των διαδικασιών κοινωνικής καινοτομίας στα διάφορα κράτη μέλη, ειδικά της κοινωνικής οικονομίας. Έτσι, τα αποτελέσματα της κοινωνικής καινοτομίας μπορούν να μετρηθούν και, με τον τρόπο αυτό, να προσδιοριστεί και ο αντίκτυπος των κοινωνικών καινοτομιών, να διαδοθούν οι πληροφορίες αυτές καθώς και τα επιτυχημένα παραδείγματα. Αυτό διευκολύνει την προσέλκυση χρηματοδοτικών πόρων.

33. Η ΕτΠ προτίθεται να συμβάλει όσο μπορεί στην προσπάθεια να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό της κοινωνικής καινοτομίας: καλεί τα μέλη της να πειραματιστούν με την τοπική κοινωνική καινοτομία, να προωθήσουν τη συμμετοχή άλλων δημόσιων φορέων, επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των κατοίκων, και να μοιραστούν μαζί τους τις εμπειρίες τους.

34. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τη σημασία των κοινωνικών ρητρών κατά την αξιολόγηση των προσφορών για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων και ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσο αυτές μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο και εφαρμόζονται ορθά από τα κράτη μέλη. Απευθύνει επίσης έκκληση για ευελιξία όσον αφορά τους ισχύοντες κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, προκειμένου να προαχθεί η κοινωνική καινοτομία. Επιπλέον, προτείνει να διερευνηθεί το δυναμικό που παρουσιάζουν η συμμετοχή στο κεφάλαιο και η συμμετοχική καινοτομία για τα υφιστάμενα προγράμματα κοινωνικής καινοτομίας και κοινωνικών επενδύσεων, τα οποία συνήθως βασίζονται σε μοντέλα που καθοδηγούνται από τους επενδυτές.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2017.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA